

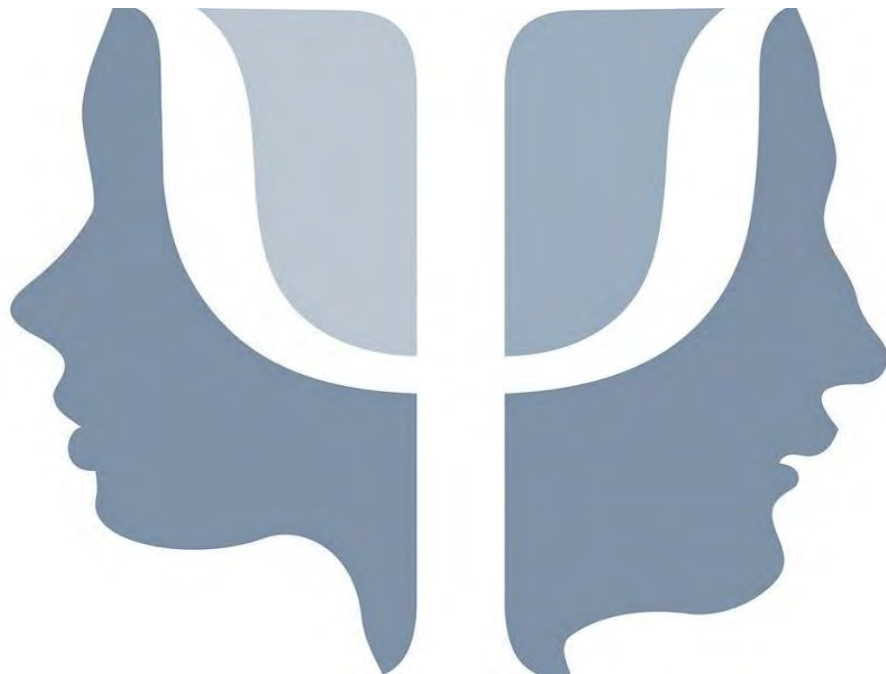
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет фізичної культури та спорту

Кафедра психології та педагогіки

ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Навчальні завдання для тестового контролю знань студентів.
Методичні вказівки для студентів денної та заочної форм навчання

Полтава 2020

Вікова психологія: навчальні завдання для тестового контролю знань студентів. Методичні вказівки для студентів денної та заочної форм навчання. – Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. – 41 с.

Укладачі:

Яланська Світлана Павлівна, доктор психологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»;

Атаманчук Ніна Михайлівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Відповідальний за випуск – **Яланська Світлана Павлівна**, доктор психологічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Рецензент – **Горбенко Юрій Леонідович**, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

У методичних вказівках подано питання тестового контролю, які відображають основний теоретичний матеріал курсу «Психологія».

Тестові завдання з дисципліни «Психологія» призначені для використання під час контролю рівня засвоєння знань із вікової психології студентів денної та заочної форм підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня – бакалавр.

Затверджено
вченою радою факультету
фізичної культури та спорту університету
від 20 травня 2020 р., протокол № 9

© Яланська С. П., Атаманчук Н. М. 2020

© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ	6
ТЕСТИ З ВІКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ	7
КОРОТКИЙ ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК	34
ЛІТЕРАТУРА	38
ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ	40

ПЕРЕДМОВА

Особливої вагомості знання вікової психології набувають у процесі підготовки фахівців вищої кваліфікації. Майбутній спеціаліст повинен уміти практично використовувати психологічні знання для вирішення будь-яких виробничих проблем.

Вікова психологія орієнтує студента в психології людини, озброює його досягненнями психологічної науки, формує ставлення до людини як до найвищої цінності. Успіх у професійній діяльності спеціаліста значною мірою залежить від наявності у нього системи психологічних знань і умінь їх, застосовувати у своїй життєдіяльності. Психологічні знання необхідні кожній людині. Знаючи себе та інших, вона удосконалюватиме свої можливості, що сприятиме поліпшенню взаємин із навколишнім світом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: основні категорії та поняття курсу; методи дослідження сучасної вікової психології; основні закономірності психічного розвитку дитини; найважливіші етапи психічного розвитку особистості; закономірності формування поглядів на психіку дитини в історії психології; імена та праці вчених, які зробили внесок у розвиток вікової психології;

вміти: аналізувати особливості діяльності та поведінки дітей на різних вікових етапах; використовувати окремі методики психолого-педагогічної діагностики; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між психічними явищами; аналізувати психологічні факти, оцінювати їх, порівнювати різні психологічні явища; встановлювати залежність і виявити відмінності між психічними явищами.

Методичні вказівки для тестового контролю знань студентів підготовлено у відповідності з діючими навчальними програмами дисципліни «Психологія».

Виконання тестових завдань є самостійною роботою студентів і

дозволяє перевірити ефективність опрацювання лекційного матеріалу та спеціальної літератури і засвоєння знань з вікової психології.

Специфіка виконання тестових завдань полягає в тому, що воно пов'язане з опрацюванням психологічної літератури. Тематика тестових завдань, зміст завдань спрямовані на перевірку ефективності засвоєння знань.

Навчальні завдання для тестового контролю знань призначаються для студентів денної та заочної форм навчання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», які вивчають дисципліну «Психологія».

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Підготовка до виконання тестових завдань є одним із видів самостійної роботи студента. Вона допомагає повторити засвоєні раніше знання, узагальнити їх та систематизувати.

Тестові завдання складаються із 120 питань, що мають чотири варіанти відповіді. Студент із запропонованих варіантів вибирає одну правильну відповідь. Тестовим контролем охоплено всі теми курсу, які студент прослухав на лекції.

Питання відображають основний теоретичний матеріал курсу «Психологія», які студенти мають обов'язково засвоїти з вікової психології.

Загальна тривалість роботи студентів визначається із розрахунку: 1 хвилина на відповідь по кожному тестовому завданню. Кількість завдань може бути зменшена відповідно до програми перевірки.

Результати відповідей зазначаються у вигляді двох чисел:

- відсоток правильних відповідей від кількості тестових завдань, наданих студенту;
- оцінка за чотирибальною шкалою.

Оцінювання за чотирибальною шкалою здійснюється за критеріями:

<u>відсоток правильних відповідей</u>	<u>оцінка</u>
106-120	відмінно
81-105	добре
76 - 90	задовільно

ТЕСТИ З ВІКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ

1. Період, коли в житті людини розвивається так зване «почуття дорослості»:
 - а) в дошкільному віці;
 - б) в підлітковому віці;
 - в) в молодшому шкільному віці;
 - г) в старшому шкільному віці.
2. Що у віковій психології називають «лонгитюдом»:
 - а) найвищу міру емоційного позитивного ставлення;
 - б) подовжене і систематичне вивчення певної людини або групи людей;
 - в) метод «поперечних зрізів»;
 - г) вивчення умов розвитку та навчання людини.
3. На що, переважно, орієнтується підліток, визначаючи цінності власної поведінки:
 - а) на думку оточуючих людей;
 - б) на власну систему ціннісних орієнтацій;
 - в) на думку близьких друзів;
 - г) на думку батьків.
4. Інтеріоризація – це:
 - а) накопичення розумових дій, які проявляються в розумовій діяльності;
 - б) перетворення зовнішньої дії у внутрішній план;
 - в) процес адаптації до соціальних умов існування;
 - г) рівень органічного дозрівання організму.
5. Поняття «вік» у віковій психології визначається як:
 - а) цикл розвитку, що має свою структуру і динаміку;
 - б) конкретний етап сукупного розвитку людини;

- в) рівень органічного дозрівання організму;
 - г) термін, що показує число років від народження людини.
- б. Інтимно-особистісне спілкування, згідно з теорією Д.Б.Ельконіна, є провідною діяльністю у:
- а) у немовляти;
 - б) у підлітка;
 - в) у молодшого школяра;
 - г) в старшому шкільному віці.
7. Дитиною здобуто переважно за спадковістю від батьків...:
- а) людські задатки, тип нервової системи, розум;
 - б) людський мозок, тип вищої нервової діяльності, людські задатки, органічні потреби, анатоμο-фізіологічні особливості;
 - в) патологічні захворювання, соціальний досвід, психічні форми відображення, матеріальні потреби.
 - г) інстинктивні біологічні потреби організму.
8. Провідним видом пам'яті дошкільника є:
- а) довільна пам'ять;
 - б) мимовільна пам'ять;
 - в) механічна пам'ять;
 - г) довготривала пам'ять.
9. У ранньому віці рефлекси на дію предметних подразників виробляються:
- а) швидше, ніж на словесні подразники;
 - б) за умови вироблених рефлексів на словесні;
 - в) не виробляються зовсім.
 - г) повільніше, ніж на словесні подразники
10. Сформованими ознаки пізнавальної діяльності виступають:
- а) у підлітка;
 - б) у молодших школярів;
 - в) в ранньому дитинстві;

г) в період немовляти;

11. Активна розумова діяльність у молодших школярів підтримується:

а) наочними засобами;

б) предметними діями;

в) комплексним використанням наочних та предметних засобів діяльності;

г) ігровими діями.

12. Навчання є провідною діяльністю у віці:

а) в ранньому дитинстві;

б) в дошкільному віці;

в) в молодшому шкільному віці;

г) в підлітковому віці;

13. Порядок основних етапів у формуванні умінь:

а) знання – вміння – навички;

б) досвід – практика – теорія;

в) теорія – практика – вміння;

г) практика – досвід – теорія.

14. Період ранньої юності:

а) 10-13 років;

б) 15-17 років;

в) 15-20 років;

г) 18-30 років.

15. Інстинктивні форми поведінки:

а) запрограмовані від народження;

б) менш складні за рефлекси;

в) не можуть змінюватися в результаті досвіду;

г) більш складні за рефлекси.

16. Новоутвореннями раннього віку є:

а) емоційне спілкування з дорослими;

б) засвоєння моральних норм і правил;

- в) перетворення сприймання в самостійний пізнавальний процес;
- г) інтимно-особистісне спілкування.

17. Період допитливості:

- а) період немовляти;
- б) дошкільний;
- в) молодший шкільний вік.
- г) підлітковий вік.

18. Мислення дітей раннього віку є переважно:

- а) образно-словесним;
- б) словесно-логічне;
- в) наочно-дійовим;
- г) наочно-образне.

19. Провідною визначається діяльність:

- а) в зв'язку з якою відбуваються найголовніші зміни в психіці дитини і підготовка до нового етапу розвитку дитини;
- б) в процесі якої створюється суспільний продукт;
- в) в ході якої задовольняються потреби;
- г) в ході якої відбувається самореалізація людини.

20. Предметом вивчення вікової психології є:

- а) вивчення психологічних закономірностей навчання і виховання;
- б) вивчення фактів та закономірностей розвитку людини в онтогенезі;
- в) вивчення фактів та закономірностей розвитку людини в філогенезі;
- г) вивчення фактів та закономірностей розвитку людини в соціогенезі.

21. Усвідомлення та становлення «Я-образу» відбувається:

- а) в 3 роки;
- б) в 13 років;
- в) в 18 років;
- г) в 16 років.

22. У новонародженої дитини краще розвинений і більш підготовлений до функціонування:

- а) сенсорний апарат;
- б) мовний апарат;
- в) перцептивний апарат;
- г) руховий апарат.

23. Провідною діяльністю у ранньому віці є:

- а) ігрова діяльність;
- б) предметно-творча діяльність;
- в) предметно-маніпуляційна діяльність;
- г) навчальна діяльність.

24. Розвиток – це процес ...

- а) психічні зміни в філогенетичному розвитку живих істот;
- б) зміни, що базуються на накопиченні соціального досвіду;
- в) накопичення кількісних змін, що ведуть до якісних перетворень;
- г) діяльність дитини в межах соціальної ситуації розвитку.

25. Діти раннього віку набувають нових знань й умінь переважно за допомогою:

- а) безпосереднього сприймання оточуючого світу в умовах мовного спілкування з дорослими;
- б) ігрової діяльності;
- в) пізнавальної діяльності;
- г) навчальної діяльності.

26. Новоутвореннями дітей дошкільного віку є:

- а) міжособистісне мовне спілкування;
- б) система «Я»;
- в) маніпуляції з предметами;
- г) почуття дорослості.

27. Діти якого віку утруднюються при виконанні словесної інструкції дорослих, роблять те, що їм хочеться, а не те, що їм задано дорослими:

- а) в період немовляти;
- б) в молодшому шкільному віці;

в) в дошкільному віці;

28. Мислення молодшого школяра характеризується:

а) розв'язуванням задач практичними пробами;

б) включенням словесно-логічного супроводу в практичну діяльність;

в) розв'язуванням задачі в самому процесі дії;

г) виділенням суттєвих зв'язків в предметах і явищах.

29. Провідною діяльністю підлітків виступає:

а) навчально-виробнича діяльність;

б) міжгрупове спілкування;

в) навчання та міжособистісне спілкування.

г) пізнавальна діяльність.

30. Розвиток самосвідомості починається:

а) в немовлячому віці.

б) в дошкільному віці;

в) в молодшого школяра;

г) в старшого школяра.

31. У мовами загального психічного розвитку виступають:

а) соціальні умови, спадковість, загальнолюдські та індивідуальні особливості, а також хід їх в онтогенезі;

б) індивідуальний досвід, соціальні умови виховання та навчання, спадковість;

в) спадковість, соціальні умови, навчання, самовиховання;

г) навчання та виховання.

32. Поняття «вікові новоутворення» розкриває:

а) зміни в будові особистості, нову структуру свідомості, нові риси характеру;

б) індивідуально-психологічні риси людини, що вперше виникають на даній віковій стадії;

в) особистісні зміни у відношеннях до середовища, до інших людей, до себе;

г) процес пристосування нової інформації до існуючих у індивіда схем дій, не змінюючи їх в принципі.

33. Інтимно-особистісне спілкування, згідно з теорією Д.Б.Ельконіна, є провідною діяльністю у:

- а) у дошкільника;
- б) у підлітка;
- в) у молодшого школяра;
- г) у ранній дорослості.

34. Явище «госпіталізму» характеризується:

- а) вродженими відхиленнями у розумовому розвитку;
- б) глибокою фізичною та психічною відсталістю в наслідок дефіциту виховання;
- в) наслідками виховання в неповній сім'ї;
- г) нерозвиненістю, незрілістю особистості, відставання рівня розвитку основних особистісних характеристик від хронологічного віку людини.

35. Вперше поняття «зона найближчого розвитку» було введено:

- а) Д.Б.Ельконіним;
- б) Л.С.Виготським;
- в) О.М.Леонтьєвим;
- г) Г. С. Костюком.

36. Незворотність як базове поняття розвитку – це:

- а) здатність до накопичення змін, «надбудові» нових змін над попередніми;
- б) здатність системи до проведення єдиної, внутрішньо взаємопов'язаної лінії розвитку;
- в) здатність системи до відтворення однотипних змін у різних людей;
- г) процес, що зумовлюється тими формами практичної і теоретичної діяльності, які існують на даному рівні розвитку суспільства.

37. Спрямованість як базове поняття розвитку – це:

- а) здатність до накопичення змін, «надбудові» нових змін над

попередніми;

- б) здатність системи до проведення єдиної, внутрішньо взаємопов'язаної лінії розвитку;
- в) здатність системи до відтворення однотипних змін у різних людей;
- г) процес, що зумовлюється тими формами практичної і теоретичної діяльності, які існують на даному рівні розвитку суспільства.

38. Закономірність як базове поняття розвитку – це:

- а) здатність до накопичення змін, «надбудові» нових змін над попередніми;
- б) здатність системи до проведення єдиної, внутрішньо взаємопов'язаної лінії розвитку;
- в) здатність системи до відтворення однотипних змін у різних людей;
- г) процес, що зумовлюється тими формами практичної і теоретичної діяльності, які існують на даному рівні розвитку суспільства.

39. Дозрівання як базове поняття розвитку – це:

- а) здатність системи до проведення єдиної, внутрішньо взаємопов'язаної лінії розвитку;
- б) здатність системи до відтворення однотипних змін у різних людей;
- в) процес, перебіг якого залежить від успадкованих особливостей індивіда;
- г) процес, що зумовлюється тими формами практичної і теоретичної діяльності, які існують на даному рівні розвитку суспільства.

40. Психологія розвитку вивчає:

- а) виникнення індивідуальних психологічних особливостей людини, роль генотипу і середовища в їх формуванні;
- б) вікові зміни в поведінці людей та закономірності в набутті ними досвіду і знань протягом всього життя;
- в) об'єктивні та суб'єктивні фактори, психологічні механізми і закономірності досягнення людиною вершин у своїй діяльності;

г) процес, що зумовлюється тими формами практичної і теоретичної діяльності, які існують на даному рівні розвитку суспільства.

41. Спадковість як фактор психічного розвитку – це:

а) властивість організму повторювати в ряді поколінь схожі типи обміну речовин і індивідуального розвитку в цілому;

б) оточуючі людину суспільні, матеріальні і духовні умови його існування;

в) сукупність всіх генів, генетична конституція організму;

г) об'єктивні та суб'єктивні фактори, психологічні механізми і закономірності досягнення людиною вершин у своїй діяльності.

42. Середовище як фактор психічного розвитку – це:

а) властивість організму повторювати в ряді поколінь схожі типи обміну речовин і індивідуального розвитку в цілому;

б) оточуючі людину суспільні, матеріальні і духовні умови його існування;

в) сукупність всіх генів, генетична конституція організму;

г) об'єктивні та суб'єктивні фактори, психологічні механізми і закономірності досягнення людиною вершин у своїй діяльності.

43. Генотип як фактор психічного розвитку – це:

а) властивість організму повторювати в ряді поколінь схожі типи обміну речовин і індивідуального розвитку в цілому;

б) оточуючі людину суспільні, матеріальні і духовні умови його існування;

в) сукупність всіх генів, генетична конституція організму;

г) пластична зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові.

44. Соціальна ситуація розвитку – це:

а) соціальні умови, в яких відбувається психічний і поведінковий розвиток людини;

- б) процес пристосування нової інформації до існуючих у індивіда схем дій, не змінюючи їх в принципі;
- в) конкретна форма значимих для дитини відносин, в яких вона знаходиться з оточуючою її дійсністю в той або інший період свого життя;
- г) пластична зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові.

45. Провідна діяльність – це:

- а) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності;
- б) конкретна форма значимих для дитини відносин, в яких вона знаходиться з оточуючою її дійсністю в той або інший період свого життя;
- в) діяльність дитини в межах соціальної ситуації розвитку, виконання якої визначає виникнення і формування у неї основних психологічних новоутворень на даному етапі розвитку;
- г) пластична зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові.

46. Криза розвитку – це:

- а) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності;
- б) зосередження різких і капітальних зрушень та зміщень, змін та переломів в особистості;
- в) діяльність дитини в межах соціальної ситуації розвитку, виконання якої визначає виникнення і формування у неї основних психологічних новоутворень на даному етапі розвитку;
- г) пластична зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові.

47. Новоутворення – це:

- а) психічні та соціальні зміни, що виникають на даному етапі розвитку і визначають свідомість людини, її ставлення до середовища, внутрішнє та зовнішнє життя, хід розвитку в даному періоді;
- б) процес пристосування нової інформації до існуючим у індивіда схемам дій, не змінюючи їх в принципі;
- в) пластична зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові;
- г) діяльність дитини в межах соціальної ситуації розвитку, виконання якої визначає виникнення і формування у неї основних психологічних новоутворень на даному етапі розвитку

48. Психологічний вік – це:

- а) суб'єктивне переживання особистістю власного віку, ставлення до себе молоді, зрілої чи похилої людини, обумовлене не завжди усвідомленим задоволенням собою, мірою власної самореалізації;
- б) термін, що показує число років від народження людини;
- в) термін, що фіксує рівень психічного розвитку;
- г) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності.

49. Хронологічний вік – це:

- а) суб'єктивне переживання особистістю власного віку, ставлення до себе молоді, зрілої чи похилої людини, обумовлене не завжди усвідомленим задоволенням собою, мірою власної самореалізації;
- б) термін, що показує число років від народження людини;
- в) термін, що фіксує рівень психічного розвитку;
- г) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності.

50. Інтелектуальний вік – це:

- а) суб'єктивне переживання особистістю власного віку, ставлення до себе молоді, зрілої чи похилої людини, обумовлене не завжди усвідомленим задоволенням собою, мірою власної самореалізації;

- б) термін, що показує число років від народження людини;
- в) термін, що фіксує рівень психічного розвитку;
- г) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності.

51. Зона найближчого розвитку – це:

- а) термін, що показує число років від народження людини;
- б) термін, що фіксує рівень психічного розвитку;
- в) коло ще недозрівших, але тих психічних процесів, що вже на даний момент мають передумови для дозрівання;
- г) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності.

52. Сенситивний період – це:

- а) суб'єктивне переживання особистістю власного віку, ставлення до себе молоді, зрілої чи похилої людини, обумовлене не завжди усвідомленим задоволенням собою, мірою власної самореалізації;
- б) термін, що показує число років від народження людини;
- в) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей;
- г) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини.

53. Латентний період – це:

- а) період часу, протягом якого в силу певних об'єктивних чи суб'єктивних обставин неможливе спостереження за предметом, явищем в психічному розвитку;
- б) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини в немовлячому віці;
- в) синдром патології дитячого психічного і особистісного розвитку, з'являється у дитини внаслідок відділення його від матері і ранньої її інституалізації;

г) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей.

54. Комплекс пожвавлення – це:

а) період часу, протягом якого в силу певних об'єктивних чи суб'єктивних обставин неможливе спостереження за предметом, явищем в психічному розвитку;

б) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини в немовлячому віці;

в) синдром патології дитячого психічного і особистісного розвитку, з'являється у дитини внаслідок відділення його від матері і ранньої її інституалізації;

г) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей.

55. Геронтопсихологія вивчає психічні прояви людини якого віку:

а) похилого;

б) підліткового;

в) старшого шкільного віку;

в) юнацького.

56. «Соціометричний» метод використовується у віковій психології з метою:

а) дослідження відношень, що склалися в колективі;

б) вивчення умов розвитку та навчання людини;

в) виявлення впливу життєвих подій на розвиток психіки людини;

г) вивчення певних аспектів розвитку.

57. Поняття «вік» у віковій психології визначається як:

а) цикл розвитку, що має свою структуру і динаміку;

б) конкретний етап сукупного розвитку людини;

в) рівень органічного дозрівання організму;

г) суб'єктивне переживання особистістю власного віку, ставлення до себе молоді, зрілої чи похилої людини, обумовлене не завжди усвідомленим задоволенням собою, мірою власної самореалізації.

58. «Близнюковий» метод використовується у віковій психології з метою:

- а) дослідження динаміки структури колективу;
- б) вивчення умов розвитку та навчання людини;
- в) виявлення впливу життєвих подій на розвиток психіки людини;
- г) вивчення певних аспектів розвитку.

59. Метод «зрізів» використовується у віковій психології з метою:

- а) вивчення певних аспектів розвитку;
- б) вивчення умов розвитку та навчання людини;
- в) виявлення впливу життєвих подій на розвиток психіки людини;
- г) дослідження динаміки структури колективу.

60. Процесом та результатом засвоєння суспільного досвіду індивідом у віковій психології називають:

- а) акселерацію;
- б) інтеріоризацію;
- в) соціалізацію;
- г) біологізацію.

61. Стабільний період розвитку – це:

- а) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності;
- б) період повільних, поступових змін, коли людина на протязі тривалого часу зберігає одні й ті ж основні риси психіки;
- в) діяльність дитини в межах соціальної ситуації розвитку, виконання якої визначає виникнення і формування у неї основних психологічних новоутворень на даному етапі розвитку;
- г) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей.

62. Члени родини, родичі, вчителі, побутові умови проживання – це ознаки фактору психічного розвитку:

- а) біологічного;
- б) соціального;

- в) діяльності особистості;
- г) фізіологічного.

63. Період раннього дитинства є синситивним для:

- а) розвитку мови;
- б) сенсорного розвитку;
- в) засвоєння норм порядку;
- г) фізичного розвитку.

64. Комплекс поживлення з'являється:

- а) 1-1,5 місяці;
- б) 2-3 місяці;
- в) 3,5- 4 місяці;
- г) 4,5-5 місяців.

65. Провідною діяльністю в період дошкільника є:

- а) безпосереднє емоційне спілкування з дорослими;
- б) предметно-маніпулятивна;
- в) сюжетно-рольова гра;
- г) навчання.

66. Госпіталізм – це:

- а) період часу, протягом якого в силу певних об'єктивних чи суб'єктивних обставин неможливе спостереження за предметом, явищем в психічному розвитку;
- б) нерозвиненість, незрілість особистості, відставання рівня розвитку основних особистісних характеристик від хронологічного віку людини;
- в) синдром патології дитячого психічного і особистісного розвитку, з'являється у дитини внаслідок відділення її від матері і ранньої її інституалізації;
- г) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей.

67. Не продуктивним видом діяльності в дошкільному віці є :

- а) гра;

- б) малювання;
- в) аплікація, ліпка;
- г) конструювання.

68. Навчання є провідною діяльністю у віці:

- а) в підлітковому віці;
- б) в ранньому дитинстві;
- в) в молодшому шкільному віці;
- г) в старшому шкільному віці.

69. Важливу роль у виникненні нових потреб молодшого школяра відіграє:

- а) авторитет учителя;
- б) авторитет друзів;
- в) авторитет оточуючих;
- г) авторитет батьків.

70. Мотивація досягнення успіху пов'язана з:

- а) підтвердженням свого нового статусу школяра;
- б) бажанням гарно вчитися;
- в) почуттям обов'язку;
- г) почуттям відповідальності.

71. Молодші школярі з флегматичним темпераментом за несприятливих умов виховання:

- а) байдужі, безвідповідальні;
- б) не слухняні, запальні;
- в) ліниві, байдужі;
- г) неслухняні, неорганізовані.

72. Молодші школярі з холеричним темпераментом за сприятливих умов виховання:

- а) слухняні, організовані;
- б) активні, наполегливі;
- в) спокійні, вміють адекватно реагувати на зміну обставин;
- г) дисципліновані.

73. Соціальний мотив учіння пов'язаний з:

- а) підтвердженням свого нового статусу школяра;
- б) бажанням гарно вчитися;
- в) правильно виконувати завдання;
- г) почуттям відповідальності.

74. Компенсаторна мотивація – це спрямованість не на:

- а) учбову діяльність;
- б) заняття спортом;
- в) заняття музикою;
- г) заняття хореографією.

75. Молодші школярі з сангвінічним темпераментом за несприятливих умов виховання;

- а) байдужі, безвідповідальні;
- б) не слухняні, запальні;
- в) ліниві, байдужі;
- г) неорганізовані.

76. Молодші школярі з флегматичним темпераментом за сприятливих умов виховання;

- а) слухняні, організовані;
- б) активні, наполегливі;
- в) спокійні, вміють адекватно реагувати на зміну обставин;
- г) рухливі.

77. Період ранньої юності за класифікацією Д.Б.Ельконіна є :

- а) 15-17 років;
- б) 15-20 років;
- в) 18-30 років;
- г) 25-50 років.

78. Центральним новоутворенням раннього юнацького віку є:

- а) почуття дорослості;
- б) міжособистісне спілкування;

- в) самовизначення;
- г) пізнавальна діяльність.

79. Провідним видом пам'яті в ранній юності є:

- а) довільна пам'ять;
- б) мимовільна пам'ять;
- в) емоційна пам'ять;
- г) смислова пам'ять.

80. У розвитку юнацької самосвідомості відбувається:

- а) формування особистісної ідентичності;
- б) відкриття власного внутрішнього світу;
- в) схильність до самоаналізу;
- г) поява емпатії та самоконтролю, належність та усвідомлення себе членом певної соціальної групи.

81. Найвищого рівня самоповага набуває у якому віці:

- а) дошкільному віці;
- б) молодшому шкільному;
- в) підлітковому віці;
- г) ранньому юнацькому.

82. Провідною діяльністю згідно з теорією Д.Б.Ельконіна в період ранньої юності є:

- а) безпосереднє емоційне спілкування з дорослими;
- б) навчально-професійна діяльність;
- в) інтимно-особистісне спілкування
- г) навчання.

83. «Початком дорослості» умовно називають вікову групу:

- а) 18-25 років;
- б) 15-20 років;
- в) 18-30 років ;
- г) 25-50 років.

84. Інтелектуальний розвиток у період ранньої юності полягає:

- а) в накопиченні нових умінь;
- б) перетворенні окремих властивостей інтелекту;
- в) у формуванні індивідуального стилю розумової діяльності;
- г) у збагаченні понятійного словника.

85. Період, коли в житті людини розвивається так зване «почуття чоловічої чи жіночої дорослості»:

- а) молодшому шкільному віці;
- б) підлітковому віці;
- в) ранньому юнацькому віці;
- г) зрілому віці.

86. Юність – це період:

- а) самовизначення;
- б) самоаналізу;
- в) відкриття власного внутрішнього світу;
- г) розширення сфери пізнання.

87. Період ранньої дорослості є :

- а) 20-40 років;
- б) 40-60 років;
- в) з 60 років;
- г) з 75 років.

88. У період середньої дорослості спостерігається :

- а) найбільший пік активності людини;
- б) зміна сенсорних функцій;
- в) процес старіння;
- г) стійка система самосприйняття.

89. У якому випадку виникає криза спустошеності:

- а) слабким усвідомленням зв'язків подій, планів на майбутнє;
- б) людина не має конкретної мети, яка приваблювала б її;
- в) коли на думку людини життєва програма не виконана, коли вона невдоволена продуктивністю свого життя;

г) коли обмежено спілкування з іншими людьми.

90. Криза середини життя розпочинається у віці:

а) 37-40 років;

б) 33 роки;

в) 65 років;

г) 75 років.

91. Центральним новоутворенням молодості є:

а) самовизначення;

б) міжособистісне спілкування;

в) сімейні взаємини, почуття професійної компетентності;

г) пізнавальна діяльність.

92. Період середньої дорослості є :

а) 20-40 років;

б) 40-60 років;

в) з 60 років;

г) з 75 років.

93. У період ранньої дорослості спостерігається :

а) найбільший пік активності людини;

б) зміна сенсорних функцій;

в) процес старіння;

г) стійка система самосприйняття.

94. У якому випадку виникає криза безперспективності:

а) слабким усвідомленням зв'язків подій, планів на майбутнє;

б) людина не має конкретної мети, яка приваблювала б її;

в) коли на думку людини життєва програма не виконана, коли вона невдоволена продуктивністю свого життя;

г) коли обмежено спілкування з іншими людьми.

95. Криза «Я – інтеграції» розпочинається у віці:

а) 37-40 років;

б) 33 роки;

в) 65 років;

г) 75 років.

96. Центральним новоутворенням зрілості є:

а) продуктивність в професійному плані та у вихованні підростаючого покоління;

б) міжособистісне спілкування;

в) сімейні взаємини, почуття професійної компетентності;

г) пізнавальна діяльність.

97. Асиміляція – це:

а) формування внутрішніх структур психіки людини, завдяки засвоєнню структур зовнішньої соціальної діяльності;

б) процес пристосування нової інформації до існуючим у індивіда схемам дій, не змінюючи їх в принципі;

в) пластична, зміна індивіда, в процесі якої він перебудовує старі схеми дій і виробляє нові;

г) оптимальний з точки зору внутрішніх та зовнішніх умов період для розвитку тих або інших процесів та властивостей.

98. Дефіцит спілкування – це:

а) соціальні умови, в яких відбувається психічний і поведінковий розвиток людини;

б) процес пристосування нової інформації до існуючих у індивіда схем дій, не змінюючи їх в принципі;

в) конкретна форма значимих для дитини відносин, в яких вона знаходиться з оточуючою її дійсністю в той або інший період свого життя;

г) недостатність або цілковита втрата контактів людини з навколишнім середовищем, з іншими людьми.

99. Дисгармонія особистості – це:

а) період часу, протягом якого в силу певних об'єктивних чи суб'єктивних обставин неможливе спостереження за предметом, явищем в психічному розвитку;

б) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини в немовлячому віці;

в) непатологічне відхилення в особистісному розвитку, що виникає під впливом негативних обставин, кризових життєвих ситуацій, деструктивних конфліктів;

г) недостатність або цілковита втрата контактів людини з навколишнім середовищем, з іншими людьми.

100. Аутизм – це:

а) хворобливий стан психіки, що характеризується послабленням зв'язків з реальністю, виявляється у зосередженості на власних переживаннях, обмеженні спілкування з іншими людьми;

б) прискорений індивідуальний розвиток людини;

в) період статевого дозрівання, що характеризується бурхливим, нерівномірним ростом та розвитком організму;

г) недостатність або цілковита втрата контактів людини з навколишнім середовищем, з іншими людьми.

101. Акселерація – це:

а) хворобливий стан психіки, що характеризується послабленням зв'язків з реальністю, виявляється у зосередженості на власних переживаннях, обмеженні спілкування з іншими людьми;

б) прискорений індивідуальний розвиток людини;

в) період статевого дозрівання, що характеризується бурхливим, нерівномірним ростом та розвитком організму;

г) непатологічне відхилення в особистісному розвитку, що виникає під впливом негативних обставин, кризових життєвих ситуацій, деструктивних конфліктів.

102. Інфантилізм – це:

- а) хворобливий стан психіки, що характеризується послабленням зв'язків з реальністю, виявляється у зосередженості на власних переживаннях, обмеженні спілкування з іншими людьми;
- б) прискорений індивідуальний розвиток людини;
- в) нерозвиненість, незрілість особистості, відставання рівня розвитку основних особистісних характеристик від хронологічного віку людини;
- г) швидкість і легкість утворення умовних рефлексів.

103. Негативізм – це:

- а) хворобливий стан психіки, що характеризується послабленням зв'язків з реальністю, виявляється у зосередженості на власних переживаннях, обмеженні спілкування з іншими людьми;
- б) прискорений індивідуальний розвиток людини;
- в) опозиційна манера поведінки, як правило, спрямована, проти авторитета, що проявляється як у формі пасивної протидії, так і у формі активної боротьби проти діючих правил, норм, звичаїв;
- г) відчуття пригніченості, песимізму, занепаду духовних сил.

104. Провідною діяльністю в період немовляти є:

- а) безпосереднє емоційне спілкування з дорослими;
- б) предметно-маніпулятивна;
- в) ігрова діяльність, сюжетно-рольова гра;
- г) сюжетно-рольова гра.

105. Провідною діяльністю в період раннього дитинства є:

- а) безпосереднє емоційне спілкування з дорослими;
- б) предметно-маніпулятивна;
- в) ігрова діяльність;
- г) навчальна діяльність.

106. Провідною діяльністю в період молодшого школяра є:

- а) безпосереднє емоційне спілкування з дорослими;
- б) ігрова діяльність;
- в) предметно-маніпулятивна;

г) навчальна діяльність.

107. Особливістю розвитку когнітивної сфери немовляти є:

- а) розвиток тих процесів, які забезпечують контакт людини з зовнішнім середовищем через наочні образи;
- б) активний розвиток мовлення, збагачення понятійного словника;
- в) бурхливий розвиток мимовільної пам'яті, наочно-дійового мислення та виникнення уяви на основі сформованих чуттєвих образів;
- г) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини в немовлячому віці.

108. Особливістю розвитку емоційної сфери періоду, немовляти є:

- а) поява комплексу пожвавлення;
- б) емоції мають бурхливий, але нестійкий характер, що проявляється в яскравих, хоч і короткочасних афектах, в швидкому переході від одного емоційного стану до інших;
- в) поступове оволодіння стримування бурхливих, різких проявів почуттів, поява перших ознак волі;
- г) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках, що є показовими нормального розвитку дитини в немовлячому віці.

109. Особливістю розвитку емоційної сфери періоду раннього дитинства є:

- а) поява комплексу пожвавлення;
- б) емоції мають бурхливий, але нестійкий характер, що проявляється в яскравих, хоч і короткочасних афектах, в швидкому переході від одного емоційного стану до інших;
- в) поступове оволодіння стримування бурхливих, різких проявів почуттів, поява перших ознак волі;
- г) позитивна емоційна експресія, яка виражена в міміці, рухах, звуках.

110. Особливістю розвитку емоційної сфери періоду дошкільника є:

- а) емоції мають бурхливий, але нестійкий характер, що проявляється в яскравих, хоч і короткочасних афектах, в швидкому переході від одного емоційного стану до інших;

- б) поступове оволодіння стримування бурхливих, різких проявів почуттів, поява перших ознак волі;
- в) зниження емоційної збудливості, розвиток соціальних емоцій, поява здатності до емоційної децентрації, емоційна вразливість;
- г) переживання свого ставлення до оточуючих.

111. Особливістю розвитку мотиваційної сфери періоду немовляти є:

- а) поява потреби в нових враженнях, в безпеці, спілкуванні, поряд з необхідними органічними потребами;
- б) первинна поява підпорядкування мотивів на основі перебудови відношень з оточуючим світом;
- в) зародження істинно мотиваційних форм поведінки, поява гендерних відмінностей у мотивації досягнень;
- г) зародження потреби у визнанні, повазі.

112. Особливістю розвитку мотиваційної сфери періоду раннього дитинства є:

- а) поява потреби в нових враженнях, в безпеці, спілкуванні, поряд з необхідними органічними потребами;
- б) первинна поява підпорядкування мотивів на основі перебудови відношень з оточуючим світом;
- в) зародження істинно мотиваційних форм поведінки, поява гендерних відмінностей у мотивації досягнень;
- г) зародження потреби у визнанні, повазі.

113. Особливістю розвитку мотиваційної сфери періоду дошкільника є:

- а) зародження істинно мотиваційних форм поведінки, поява гендерних відмінностей у мотивації досягнень;
- б) поява ієрархії мотивів, формування свідомої та регульованої поведінки, посилення пізнавальних та соціальних мотивів;
- в) стійкість ієрархії мотивів, свідомий характер прийняття рішень, гендерні особливості сексуальних мотивів;

г) первинна поява підпорядкування мотивів на основі перебудови відношень з оточуючим світом.

114. Особливості формування Я-концепції у молодшого школяра:

а) стійка система самосприймання, ідентифікація з певною статтю, зародження самооцінки;

б) поява емпатії та самоконтролю, належність та усвідомлення себе членом певної соціальної групи;

в) усвідомлення себе, формування Я-образу нових соціальних ролей, провідна діяльність впливає на самооцінку;

г) самооцінка стає основним регулятором поведінки та діяльності, впливає на подальші процеси самовиховання, самопізнання, розвиток в цілому, нові орієнтири само ідентифікації;

115. Особливості формування Я-концепції у підлітка:

а) стійка система самосприймання, ідентифікація з певною статтю, зародження самооцінки;

б) самооцінка стає основним регулятором поведінки та діяльності, впливає на подальші процеси самовиховання, самопізнання, розвиток в цілому, нові орієнтири само ідентифікації;

в) збагачення новими Я-образами, сталість та узагальненість самооцінки, пов'язана з успіхами в професійній діяльності;

г) усвідомлення себе, формування Я-образу нових соціальних ролей, провідна діяльність впливає на самооцінку.

116. Особливості формування Я-концепції у середній дорослості:

а) стійка система самосприймання, ідентифікація з певною статтю, зародження самооцінки;

б) самооцінка стає основним регулятором поведінки та діяльності, впливає на подальші процеси самовиховання, самопізнання, розвиток в цілому, нові орієнтири само ідентифікації;

в) збагачення новими Я-образами, сталість та узагальненість самооцінки, пов'язана з успіхами в професійній діяльності;

г) усвідомлення себе, формування Я-образу нових соціальних ролей, провідна діяльність впливає на самооцінку.

117. Рушійними силами психічного розвитку індивіда є:

- а) внутрішні психічні суперечності,
- б) стимуляція соціуму,
- в) фізичний розвиток;
- г) інтелектуальний розвиток.

118. Знайдіть правильний перелік факторів психічного розвитку людини:

- а) біологічна основа, соціальне середовище та активність самого індивіда;
- б) спадковість, фізичні дані, виховання;
- в) задатки, стан здоров'я, діяльність людини;
- г) інтереси, фізичні дані, виховання.

119. Процесом та результатом засвоєння суспільного досвіду індивідом у віковій психології називають:

- а) акселерацію;
- б) інтеріоризацію;
- в) соціалізацію;
- г) асиміляцію.

120. Пошуки власних неповторних своєрідних психологічних особливостей індивідом – це ознака якого механізму соціалізації:

- а) асиміляція;
- б) індивідуалізація;
- в) інтеграція;
- г) інтеріоризація.

КОРОТКИЙ ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Адаптація – ефективна взаємодія організму із середовищем.

Антропогенез – розвиток людини як виду.

Афект – дуже інтенсивний і короткочасний емоційний стан, що швидко виникає, викликаючись сильним чи особливо значущим для людини стимулом.

Відчуття – процес первинної обробки інформації на рівні окремих властивостей предметів і явищ.

Вік – конкретна, відносно обмежена у часі ступінь психічного розвитку індивіда.

Вікова психологія – галузь психологічної науки, що вивчає вікову динаміку психіки людини.

Вікові кризи – умовне визначення певних станів конфліктності, що виникають у період переходу від одного вікового ступеня до іншого.

Вчинок – дія, пов'язана зі зміною стану, а також умов і характеру діяльності.

Група – об'єднання людей, створене на основі певної спільної для них ознаки, що виявляється в їх спільній діяльності.

Діяльність – процес активного ставлення людини до дійсності, в ході якого відбувається досягнення суб'єктом поставлених раніше цілей, задоволення різноманітних потреб і засвоєння суспільного досвіду.

Екстраверт – людина, реакції та поведінку якої в основному визначають зовнішні враження, а не внутрішні переживання.

Емоція – переживання людиною в цей момент свого ставлення до чого-небудь.

Запам'ятовування – процес пам'яті, внаслідок якого закріплюється новий матеріал шляхом пов'язування його з раніше набутиим.

Інтеріоризація – процес перетворення зовнішніх, реальних дій із предметами на внутрішні, ідеальні.

Інтроверт – людина, яка в діях і вчинках більше керується своїми думками й внутрішніми переживаннями, ніж зовнішніми враженнями та впливами.

Колектив – група, в якій міжособистісні стосунки опосередковуються суспільно цінним й особистісно значущим змістом спільної діяльності.

Лідер – особистість, за якою інші члени групи визнають право брати на себе найвідповідальніші рішення, що зачіпають їх інтереси і визначають напрям та характер діяльності всієї групи.

Мислення – процес опосередкованого й узагальненого відображення людиною предметів та явищ об'єктивної дійсності в їх істотних зв'язках і відношеннях.

Мотивація – сукупність психічних процесів, що забезпечують рівень енергетики та спрямованість поведінки.

Мотив – спонукання, що пояснює індивідуально-психологічні відмінності між людьми в перебігу діяльності в ідентичних умовах.

Настрій – слабовиражений стійкий емоційний стан, причина якого може бути незрозуміла.

Онтогенез – індивідуальний розвиток організму з моменту народження до смерті.

Пам'ять – здатність живої системи фіксувати факт взаємодії із середовищем, зберігати результат цієї взаємодії у формі досвіду і використання його в поведінці.

Поведінка – система взаємопов'язаних реакцій і дій людини й тварин у взаємодії з навколишнім середовищем.

Потреба – стан живого організму, який виражає його залежність від об'єктивних умов існування та розвитку і спонукає до активності відносно цих умов.

Почуття – вираження людиною довгочасного оцінного ставлення.

Психіка – властивість високоорганізованої матерії, що проявляється у відображенні об'єктивної дійсності.

Психічні властивості – індивідуально-психологічні особливості, що визначають постійні способи взаємодії людини зі світом.

Психічні процеси – стійкі індивідуально-психічні особливості людини, котрі характеризують її як особистість чи індивідуальність і виявляються в її поведінці.

Психічний стан – внутрішня цілісна характеристика індивідуальної психіки, відносно незмінна в часі.

Психологія – наука, яка вивчає факти, закономірності, механізми психіки як відображеного в мозку людини образу дійсності, за допомогою котрого відбувається управління діяльністю людини.

Рівень домагань – прагнення досягти мети тієї складності, на яку людина вважає себе здатною.

Розвиток психіки – закономірна зміна психічних процесів у часі, що виражається у їх кількісних та структурних перетвореннях.

Самооцінка – оцінка особистістю самої себе, своїх можливостей і якостей.

Самосвідомість – усвідомлення людиною самої себе як особистості, зокрема своїх якостей і рис, стосунків з іншими людьми, місця й ролі в суспільстві.

Свідомість – вищий рівень психічної активності людини як соціальної істоти.

Сенситивні періоди – інтервали розвитку людини, протягом яких організм найбільш чутливий до певних впливів середовища.

Соціальна адаптація – процес ефективної взаємодії із соціальним середовищем.

Соціалізація – оволодіння індивідом у процесі взаємодії із соціальним середовищем механізмами соціальної поведінки і засвоєння його норм, що мають адаптивне значення.

Спілкування – процес взаємодії між двома чи кількома особами, що полягає в обміні інформацією пізнавального чи емоційно-оцінного характеру.

Сприйняття – процес обробки сенсорної інформації, результатом котрої є відображення оточуючого світу як сукупності предметів і подій.

Увага – здійснення відбору потрібної інформації, забезпечення вибіркового програм дій і збереження постійного контролю за їх перебігом.

Уява – процес створення людиною на основі попереднього досвіду образів об'єктів, яких вона ніколи не сприймала.

Філогенез – історичний розвиток різних родів і видів організмів.

Я-концепція – динамічна система уявлень людини про себе, на основі якої вона вибудовує взаємовідносини з іншими людьми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Видра О. Г. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : навч. посіб. / Олександр Григорович Видра ; Чернігів. нац. пед. ун-т імені Т. Г. Шевченко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 112 с.
2. Вікова психологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека ; Київ. ун-т імені Бориса Грінченко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
3. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / автори: О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – 3-є вид., випр. і допов. – К. : Каравела, 2012. – 400 с.
4. Вікова психологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека ; Київ. ун-т імені Бориса Грінченко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
5. Вікова та педагогічна психологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / автори: О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – 3-є вид., випр. і допов. – К. : Каравела, 2012. – 400 с.
6. Заброцький М.М. Основи вікової психології: Навч. посібник / М. М. Заброцький. – Тернопіль: Навч. книга. – Богдан, 2006. – 220 с.
7. Кутішенко В. П. Психологія розвитку та вікова психологія [Текст] : практикум: навч. посіб для студ. вищ. навч. закл. / Валентина Петрівна Кутішенко, Світлана Олексіївна Ставицька. – К. : Каравела, 2009. – 448 с.
8. Мир детства: Младший школьник/ Под ред. А.Хрипковой.– М., 1991.– 180 с.
9. Мир детства: Подросток / Под ред . А.Хрипковой.– М., 1992.– 140 с.
10. Психология человека от рождения до смерти. Полный курс психологии развития / Под ред. чл. кор. РАО А.А.Реана.-СПб.: прайм-Еврознак, 2005. – 416 с.

11. Савчин М. В. Вікова психологія [Текст]: навч. посіб. / Мирослав Васильович Савчин, Леся Павлівна Василенко. – 2-ге вид., допов. – К.: Академвидав, 2011. – 384 с.

12. Эльконин Д.Б. Психическое развитие в детском возрасте / Даниил Борисович Эльконин. – М., 1989.– 284 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Гамезо М.В., Петрова Е.А., Орлова Л.М. Возрастная и педагогическая психология: Учеб. пособие для студентов всех специальностей педагогических вузов. — М.: Педагогическое общество России, 2003. — 512 с. // http://www.koob.mhost.ru/books/age_psychology/psychology_d_p.zip
2. Кулагина И. Ю. Возрастная психология: Развитие ребенка от рождения до 17 лет: Учеб. пособ. / Университет Российской академии образования. — М.: Изд-во УРАО, 1998. — 175 с. // http://www.koob.ru/books/age_psychology/psychology_1_17.zip
3. Мухина В.С. Возрастная психология: Феноменология развития; детство, отрочество: Учебник для студентов вузов. — М.: Академия, 1998. — 456с. // <http://www.pedlib.ru/Books/1/0161/index.shtml>
4. Савчин М.В. Вікова психологія : навч. посіб. — К.: Академвидав, 2006. — 360с. // <http://studentam.net.ua/content/category/>
5. Шаповаленко И.В. Возрастная психология (Психология развития и возрастная психология). — М.: Гардарики, 2004. — 349 с. // http://www.koob.ru/shapovalenko_i/voznrastnaya_psihologiya_1

Навчально-методичне видання

Яланська С. П., Атаманчук Н. М. Загальна психологія: Навчальні завдання для тестового контролю знань студентів. Методичні вказівки для студентів денної та заочної форм навчання. – Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. – 41 с.

Підписано до друку
Папір офсетний. Друк трафаретний.
Ум. друк. арк.
Тираж 100 прим.